U 55/2021 vp – EU:n ehdotus taakanjakoasetuksen muuttamisesta ja ehdotuksen vaikutukset Suomelle

Tiina Koljonen, VTT

Eduskunnan talousvaliokunta 26.10.2021

Yleisiä huomioita

- VTT näkee hyvänä, että EU on kiristänyt kasvihuonekaasujen nettopäästöjä 40 prosentista 55 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä (vertailuvuosi 1990).
  - Suomen ilmastolakiehdotuksen mukainen päästövähennystavoite vuonna 2030 on 60 % (vertailuvuosi 1990) ilman maankäyttösektorin nielukompensaatioita.
- EU:n vuoden 2030 päästötavoitteen kiristäminen edellyttää lisätoimia päästökauppa-, taakanjako- ja maankäyttösektoreilla.
  - Lisäpäästövähennysten allokointi eri sektorien välillä perustuu komission vaikutustenarvioihin.
  - Taakanjakosektorin jäsenmaakohtaiset sitovat päästövähennystavoitteet on pääosin määritetty BKT/asukas -kriteerin mukaan (l. samoin kriteerein kuin aiemmin).
  - Joillekin jäsenmaille on tehty pieniä poikkeuksia perustuen komission arvioihin kustannustehokkuudesta, mutta tämä ei koskenut Suomea.
  - Suomen 50 % tavoite on suurin ehdotettu jäsenmaakohtainen tavoite yhdessä neljän muun jäsenmaan (Ruotsi, Tanska, Luxemburg, Saksa) kanssa.

Suomen 50 % (vrt. 2005 taso) taakanjakosektorin tavoite edellyttää 5,3 Mt CO_2 ekv. lisäpäästö-vähennyksiä nykytoimiin (WEM) verrattuna*

- Suomen 60 % päästötavoite ja 50 % taakanjakosektorin tavoite nostavat päästöjen vähentämisen rajakustannuksia vuonna 2030.
- Joustojen käyttö tasaa kustannusten kasvua, kun tarvittavat investoinnit siirtyvät hieman myöhemmäksi.

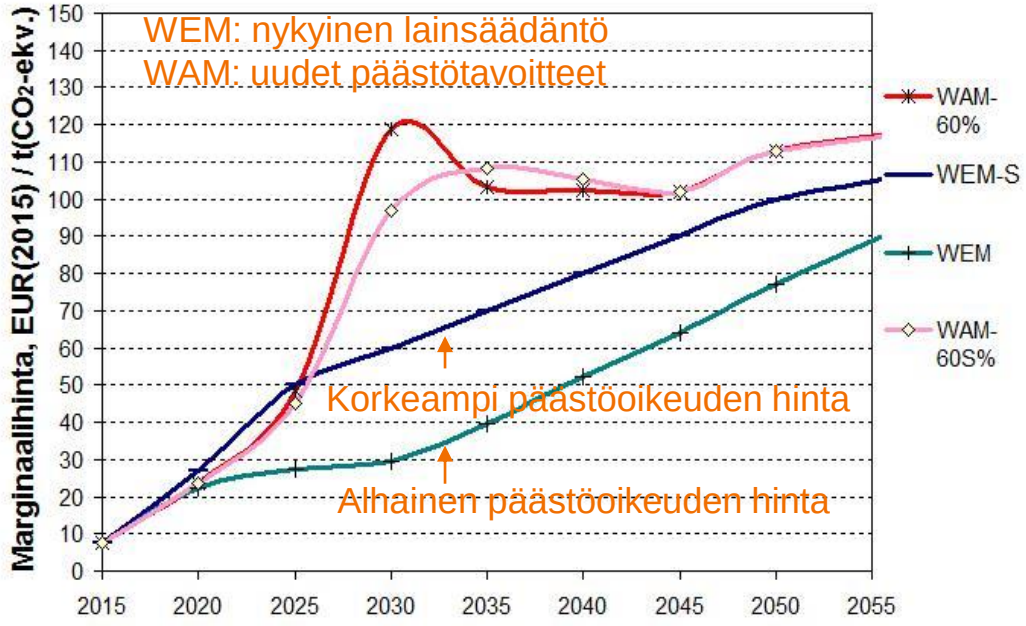

WAM-60S%: Herkkyystarkastelu, jossa on huomioitu

- **One-off –jousto päästökauppasektorilta 0,7 Mt/a 2021-2030**
- **LULUCF-jousto 0,45 Mt/a 2026-2030**

*Lähde: VN-TEAS –HIISI-hanke (www.hiisi2035.fi)

Johtopäätökset ja suositukset

- VTT kannattaa valtioneuvoston näkemystä, että Suomelle kohdennetun one-off -jouston tasoa olisi perusteltua nostaa, jotta päästövähennykset voidaan saavuttaa kustannustehokkaasti.
- Taakanjakosektorilla tarvitaan nopeita päästövähennystoimia kaikilla päästösektorilla, jonka vuoksi on perusteltua sisällyttää tieliikenne ja rakennusten erillislämmitys taakanjakosektorilla vuoteen 2030 asti.
- Jatkossa päästökauppasektoria kannattaisi laajennetaan siten, että taakanjakosektorin jäsenmaakohtaisista sitovista velvoitteista voitaisiin vähitellen luopua.
- VTT haluaa lisäksi korostaa riittävän laaja-alaisen analyysin tärkeyttä 55-valmiuspaketin vaikutuksista Suomelle, jossa lisäksi tulisi syventyä komission omiin vaikutusten arvioihin.

beyond
the obvious

Tiina Koljonen
tiina.koljonen@vtt.fi
+358 50 359 9549

@VTTFinland
@TiinaKoljonen

www.vtt.fi